

תורת אביגדור

לימים

ע"פ שיחותיו של הגאון הרב אביגדור מילר זצ"ל
מאת: ארי בן-עמי
איורים: יוכבד גדל

סבות

הרגש הכיוונים

אנו זקוקים לתרומות כדי לעמוד בביקוש הרב
נא לתרום בעין יפה

להנצחות: 072-222-3383

הרגש הכיוונים

ערב שבת שובה - בכתתו של הר' ברקוביץ

אלעזר חלם שוב. זה היה כאשר הרב ברקוביץ לימד את התלמידים את הלכות הלולב והאתרוג, אך אלעזר היה טרוד בלדמיין לעצמו את החוויות שהוא הולך לחוות בחג הסוכות הקרב. השינה בסוכה על המזרון המתנפח וכל האוכל הטעים והמשובח שאמא שלו בשלה וההליכה לשמחת בית השואבה אצל האדמו"ר ממונקטש. כל כך הרבה כיף מקופל בשבוע אחד! ולבסוף, הדובדבן שבקצפת, שמחת תורה עם אברהם יצחק, הילדים של וויס והריקודים הסוערים!

באופן כללי סוכות היה החג החביב ביותר על אלעזר. גם את פורים הוא אהב מאד. אבל ללא ספק - סוכות היה הפסגה - איך אפשר להשוות שמונה ימים של אווירה וכיף ליום אחד?!

היה רק משהו אחד אודות סוכות שהלחיץ את אלעזר - הוא תמיד התבלבל בנענועים. נענוע הלולב לצד שמאל, ימין, למעלה, למטה, אחורה, קדימה! זה היה לו כל כך קשה לזכור את הסדר הנכון! למרות שאבא שלו תמיד הזכיר לו את המנהג - משום מה זה תמיד התבלבל לו. כשכלם בבית הכנסת נענעו את הלולב לצד שמאל, הוא נענע אותו לימין, וכשהם נענעו לכיוון מעלה הוא מצא את עצמו למטה, למטה!

בזמן שהרב ברקוביץ הסביר לכתה את הצורה הטובה בה כדאי להרים את ארבעת המינים לפני הברכה, אלעזר נזכר מה קרה שנה שעברה בזמן הלל. הוא ניסה לראות באיזה כיוון כולם אוחזים, הוא הסתובב לאחור ותוך כדי הוא תקע את הלולב בטעות בראשו של אדון קופרשטיין המבוגר. אדון קופרשטיין לא כעס - הוא רק חייך ואמר: תזהר עם החוד הזה ילד חמוד!" - אבל בכל אופן זה היה מאד מבייש.

"אלעזר, קרא הרב ברקוביץ, "מה נראה לך הסיבה?"

"סיבה?!" אמר אלעזר במהירות כשהוא נזכר מה היה בכתה. "סיבה למה, הרב?"

"שאלתי אם אתה יודע מה הסיבה לכך שמרימים את האתרוג בצורה ההפוכה ורק אחרי אמירת הברכה אנו הופכים אותו."

אלעזר הפך במוחו בקדחתנות בכדי למצא תשובה נכונה. היה נדמה לו שהרב תמיד קורא לו בדיוק ברגע שהוא חולם. או אולי הבעיה היא שהוא תמיד חולם... לא

משנה. הוא הולך לנחש משהו עסיסי. "האם זה בגלל שאנחנו לא רוצים שהפיטם יפול לפני עשיית הברכה?"

"טוב אלעזר," אמר הרב, "כמו תמיד, זו תשובה מצוינת. ואם אני לא הייתי יודע את התשובה הנכונה הייתי גם מסכים איתך. אבל הסיבה האמתית היא בגלל שמצוות ארבעת המינים היא רק 'לקחת' אותם - להרים אותם. ברגע שאתה מחזיק אותם בידיים שלך, מסתיימת המצווה באופן מידי."

"אם היינו מרימים את האתרוג בכיוון שהוא באמת אמור להיות זה היה מאוחר מידי בכדי לברך - אסור לך לומר את הברכה על המצווה אחרי קיום המצווה. לכן, אנחנו מרימים את האתרוג בצורה הפוכה, לא בצורה בה מקיימים את המצווה, אז אנחנו מברכים, והופכים בכדי לקיים את המצווה."

הפסקה

"הרב," אמר אלעזר לאחר שניגש לשולחנו של הרב ברקוביץ. "אני כל כך מתנצל שחלמתי היום בשיעור. אני פשוט חשבתי על כל הדברים המשמחים שהולכים לקרות בחג הסוכות ובטעות נסחפתי."

"זה בסדר," אמר הרב ברקוביץ. "גם אני עשיתי זאת כשהייתי בכתה ג'. ובכל אופן נהייתי מלמד. רק תמשיך לנסות והכל יהיה בסדר!"

"אבל אפשר לשאול שאלה?" אמר אלעזר. "אם המצווה מסתיימת ברגע שאנו מרימים את הלולב ואתרוג, למה עלינו לעשות את כל שאר הדברים והתנועות? למעלה ולמטה קדימה ואחורה - לכל הכיוונים. זה מסובך - במיוחד לנו, הילדים הקטנים."

"שאלה מצוינת, אלעזר! אתה צודק במאת האחוזים. אך למרות שהמצווה מסתיימת בחלקיק שניה, עם ישראל לא מסתיים לעולם, הוא נצחי. אנו אוהבים את השם כל כך ורוצים לעשות מעבר. אז במקום להניח סתם ככה את ארבעת המינים אנו ממשיכים להחזיק אותם בידינו ועסוקים בנענועים של הלולב לכל הכיוונים."

"למה לכל הכיוונים?"

"ישנם הרבה סיבות לכך. הרב אביגדור מילר אמר פעם שאנו מזכירים לעצמנו שהקדוש ברוך הוא הינו המלך בכל מקום, הוא נמצא בכל הכיוונים. גם אם אתה מטייל בקוטב הצפוני השם נמצא שם. אם אתה בקוטב הדרומי, תמצא אותו שם גם כן. אם תלך לכוון מזרח, לסין, השם שם איתך. ואם תלך לקליפורניה, למערב, הוא פשוט נמצא שם. לאן שלא תלך - תמצא את הקדוש ברוך הוא. מעלה - אם תיסע בחללית, או מטה - גם אם תצלול עד עומק מי התהום, הוא שם. הוא נמצא בכל מקום. ולכן, למרות שזה נכון שניתן להניח את המינים באופן מידי ועדיין נרוויח את המצווה, עם ישראל לא אוהב להניח בכזו קלות את המצוות. אנו אוהבים להחזיק בהם חזק, כמה שאפשר, כדי להראות את אהבתינו להשם!

"אז במקום שרק נצא ידי חובה בהרמת המינים, אנו משאירים אותם בידיים ומנענעים אותם לכל ששת הכיוונים כדי ליצור המחשה לכך שהשם נמצא בכל מקום."

"ובגלל התוספת הזו - השם אוהב אותנו ודואג לנו יותר", ממשיך הרב ברקוביץ שהוא פותח את הגמרא שעל שלחנו. "תראה מה כתוב כאן, במסכת סוכה על הנענועים: "שיירי המצווה מעכבים את הפורענויות - כאשר אנו עושים את הנענועים אנו מגנים על עם ישראל מהרבה הרבה דברים קשים שיכולים לקרות במהלך השנה. חולי, תאונות ווירוסים מסוכנים. זו התוספת הזו שאנו עושים - שמראה להשם כמה אנחנו אוהבים אותו. כמה אנו מחבבים את המצוות. והשם - מחזיר לנו אהבה פי כמה וכמה!!!"

שבת שלום ומבורך וחג שמח!